

شناسه	قانون- مقررات	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۴/۰۷/۱۹
عنوان موضوع	ادامه بررسی و تبادل نظر پیرامون منشور ملی شکوفایی تولید: اقدامات راهبردی - بسته جامع سیاستی و عملیاتی در حمایت تولید ملی (گام مشترک دولت و بخش خصوصی برای شکوفایی تولید با ابتکار استان سمنان) توسعه زیرساخت‌های لجستیک و حمل‌ونقل ملی		
مرجع طرح موضوع	دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی سمنان		
شرح موضوع	بر اساس مفاد قانون برنامه هفتم توسعه، ضرورت دارد مجموعه‌ای از اسناد تهیه شود تا مشارکت و سهم فعال بخش‌های مختلف اقتصاد در اجرای این قانون عملیاتی گردد. اتاق بازرگانی از جلسات پیشین شورای گفت‌وگو، تهیه این اسناد را آغاز کرده تا به عنوان «پیوست برنامه هفتم» و پشتوانه‌ای برای تولید و اقتصاد کشور مورد استفاده قرار گیرند. اگرچه برنامه هفتم و قوانین مشابه گذشته ظرفیت‌های مهمی دارند، اما تجربه اجرای برنامه‌های پیشین نشان می‌دهد که درصد تحقق آنها بسیار پایین (حدود ۲۳ تا ۲۴ درصد) بوده است. لذا با بررسی دقیق مفاد برنامه هفتم، قانون بهبود فضای کسب‌وکار، احکام دائمی برنامه و...، ظرفیت‌های عملیاتی استخراج شده‌اند. <u>سند اقدام - توسعه زیرساخت‌های لجستیک و حمل‌ونقل ملی:</u> ۱- متن قانون و احکام مورد نظر • ماده ۴ قانون برنامه هفتم توسعه- بهبود محیط کسب‌وکار و تسهیل تجارت داخلی و خارجی. • ماده ۵۶ و ۵۷- ارتقای ترانزیت و توسعه کریدورهای بین‌المللی. • ماده ۴۷- حمایت از تولید و زنجیره‌های صادراتی. • ماده ۶۴- دیجیتال‌سازی فرآیندهای حمل‌ونقل و گمرک. این مواد، پایه‌های قانونی توسعه زیرساخت‌های لجستیک و حمل‌ونقل را برای پشتیبانی از تولید و صادرات کشور فراهم می‌کنند. ۲- بیان مسئله • ایران با وجود موقعیت ژئوپلیتیک ممتاز، از نظر زیرساخت‌های لجستیکی و حمل‌ونقل عقب‌مانده است. • هزینه حمل‌ونقل کالاهای داخلی و صادراتی بسیار بالاست (۲-۳ برابر میانگین جهانی). • کمبود خطوط ریلی باری، ضعف در اتصال بنادر به شبکه ریلی و نبود بنادر خشک موجب تأخیر در صادرات و واردات شده است. • فرآیندهای گمرکی و حمل‌ونقل هنوز کاغذی و زمان‌بر هستند و در بسیاری موارد فعالان اقتصادی با چندین مرجع همزمان مواجه‌اند. • این مشکلات موجب کاهش مزیت رقابتی کالاهای ایرانی و از دست رفتن بازارهای صادراتی می‌شود.		

۳- پیشنهاد قابل ارائه

ضرورت و اهمیت

- توسعه لجستیک و حمل‌ونقل، ستون فقرات تولید و صادرات است.
- بدون کاهش هزینه حمل‌ونقل و تسریع فرآیندها، تولید ملی نمی‌تواند در بازارهای جهانی رقابت کند.

اقدام پیشنهادی

اجرای برنامه ملی توسعه لجستیک و حمل‌ونقل تولید و صادرات با محورهای زیر

۱- توسعه کریدورهای ترانزیتی بین‌المللی

- تکمیل کریدور شمال-جنوب و شرق-غرب.
- اتصال ریلی بنادر جنوبی به آسیای میانه و روسیه.

۲- توسعه راه‌آهن باری و بنادر خشک

- احداث بنادر خشک در استان‌های داخلی مانند سمنان.
- تقویت حمل‌ونقل ریلی برای کاهش وابستگی به جاده.

۳- مدرن‌سازی بنادر و فرودگاه‌ها

- توسعه پایانه‌های کانتینری و تجهیزات بندری.
- ایجاد پایانه‌های لجستیک هوایی برای صادرات کالاهای با ارزش افزوده بالا.

۴- دیجیتال‌سازی فرآیندها

- ایجاد پنجره واحد حمل‌ونقل و گمرک.
- ردیابی آنلاین بار و صدور قبض انبار الکترونیکی.

۵- مشارکت بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری خارجی

- جذب سرمایه‌گذاری در پروژه‌های لجستیکی با قرارداد BOT.
- ارائه مشوق‌های خاص به سرمایه‌گذاران لجستیک.

۶- ایجاد مراکز لجستیک استانی

- تبدیل استان‌های دارای موقعیت ترانزیتی (مانند سمنان) به هاب لجستیک منطقه‌ای.

- ترکیب گمرک، انبار، حمل‌ونقل ریلی و جاده‌ای در یک نقطه.

۴- متن مصوبه پیشنهادی

«شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان سمنان پیشنهاد می‌کند:

به استناد مواد (۴)، (۴۷)، (۵۶)، (۵۷) و (۶۴) قانون برنامه هفتم توسعه، وزارت راه و شهرسازی با همکاری وزارت اقتصاد، گمرک و اتاق ایران، ظرف شش ماه برنامه ملی توسعه لجستیک و حمل‌ونقل تولید و صادرات را تدوین، تصویب و جهت اجرا ابلاغ نماید.

این برنامه باید شامل: تکمیل کریدورهای بین‌المللی، توسعه راه‌آهن باری و بنادر خشک، مدرن‌سازی بنادر و فرودگاه‌ها،

دیجیتال‌سازی فرآیندها، جذب سرمایه‌گذاری خصوصی و ایجاد مراکز لجستیک استانی باشد.

گزارش اجرای این برنامه هر شش ماه به شورای ملی گفت‌وگو ارائه گردد.»

۵- مسئول اجرا

- وزارت راه و شهرسازی (مسئول اصلی)
- گمرک جمهوری اسلامی ایران
- وزارت اقتصاد
- وزارت صمت (ارتباط با تولیدکنندگان و صادرکنندگان)
- اتاق ایران (ناظر و مطالبه‌گر)

۶- منابع مورد نیاز

- مالی - منابع صندوق توسعه ملی، سرمایه‌گذاری خارجی و قراردادهای BOT.
- فنی - تجهیزات بندری، پایانه‌های لجستیک، سامانه‌های دیجیتال.
- حقوقی - اصلاح قوانین حمل‌ونقل و گمرکی برای تسهیل مشارکت بخش خصوصی.

۷- ریسک‌ها و راهکارها

• ریسک- کمبود منابع مالی دولت. • راهکار- جذب سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و خارجی. • ریسک- مقاومت دستگاه‌ها در یکپارچه‌سازی فرآیندها. • راهکار- ایجاد پنجره واحد لجستیک با الزام قانونی. • ریسک- تأخیر در تکمیل پروژه‌های ریلی. • راهکار- اولویت‌بندی پروژه‌ها و استفاده از قراردادهای BOT. ۸. پایوست قانونی (ارجاع) • ماده ۴- تسهیل محیط کسب‌وکار. • ماده ۴۷- حمایت از تولید. • ماده ۵۶ و ۵۷- توسعه ترانزیت و کریدورها. • ماده ۶۴- تحول دیجیتال در حمل‌ونقل و گمرک.	
مشکلات و ایرادات هر سند در شرح موضوع ذکر شده است.	ایرادات و مشکلات مطروحه
براساس صورتجلسه پایوست	جمع‌بندی جلسه کارگروه تخصصی (کارشناسی)
به استناد مواد (۴)، (۴۷)، (۵۶)، (۵۷) و (۶۴) قانون برنامه هفتم توسعه، وزارت راه و شهرسازی با همکاری وزارت اقتصاد، گمرک و اتاق ایران، ظرف شش ماه برنامه ملی توسعه لجستیک و حمل‌ونقل تولید و صادرات را تدوین، تصویب و جهت اجرا ابلاغ نماید. این برنامه باید شامل: تکمیل کریدورهای بین‌المللی، توسعه راه‌آهن باری و بنادر خشک، مدرن‌سازی بنادر و فرودگاه‌ها، دیجیتال‌سازی فرآیندها، جذب سرمایه‌گذاری خصوصی و ایجاد مراکز لجستیک استانی باشد. گزارش اجرای این برنامه هر شش ماه به شورای ملی گفت‌وگو ارائه گردد.	پیشنهادهای
قانون برنامه هفتم توسعه (مواد قانونی در پیشنهادات ذکر شده است).	فهرست مستندات و مدارک پشتوانه